

49-ajame Šiaurės šalių kongrese pristatyti naujausi Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Pulmonologijos klinikos mokslininkų atliktų astmos patogenezės tyrimų rezultatai

VIRGINIJA KALINAUSKAITĖ-ŽUKAUSKĖ
LSMU MA Pulmonologijos klinika

2019 m. birželio 12–14 dienomis Taline (Estijoje) vyko 49-asis Šiaurės šalių plaučių ligų kongresas (angl. *49th Nordic Lung Congress*). Šis renginys yra svarbiausias Šiaurės Europos respiracinės medicinos specialistams: gydytojams pulmonologams, gydytojams krūtinės chirurgams, gydytojams anesteziologams-reanimatologams, fizinės medicinos gydytojams ir fizioterapeutams, slaugytojams. Kongrese dalyvavo daugiau

kaip 400 dalyvių iš Suomijos, Švedijos, Norvegijos, Islandijos, Danijos, Estijos, Latvijos ir Lietuvos. Paskaitas skaitė žymūs lektoriai, didelis dėmesys skirtas ir pradedantiesiems. Kongreso metu analizuotos įvairios temos: kvėpavimo takų ligų epidemiologija ir jų lemiamą sveikatos bei ekonominę naštą; astma ir lėtinė obstrukcinė plaučių liga; tuberkuliozė (ypač atspari daugeliui prieštuberkuliozinių vaistų);

Doktorantė Virginija Kalinauskaitė-Žukauskė pristatė naujausius LSMU MA Pulmonologijos klinikos mokslininkų atliekamų tyrimų astmos patogenezėje rezultatus žodinių pranešimų sesijoje.

Renginys vyko Talino širdyje esančiame Kūrybiniame centre (angl. *Tallinn Creative Hub*), kuriame išlaikytas architektūros autentiškumas, o pats pastatas yra paveldosaugos objektas. Šiame pastate nuo 1913 iki 1979 m. veikė šiluminė elektrinė, pastatą išgarsinusi 1948 m. pastatytu plytiniu kaminu, kuris tuo metu buvo aukščiausias Baltijos šalyse – 102,5 metrų. Šiame pastate filmuoti ir keli Andrejaus Tarkovskio režisuoto filmo „Stalker“ kadrai.

intersticinės plaučių ligos; kvėpavimo sutrikimai miegant; plaučių vėžys; retos plaučių ligos; kvėpavimo ligų fizioterapija bei slauga ir kt. Vykdytos plenarinės sesijos, moksliniai ir satelitiniai simpoziumai, o naujausi moksliniai rezultatai respiracinės medicinos srityje pristatyti žodinių ir stendinių pranešimų sesijose. Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Medicinos akademijos (LSMU MA) Pulmonologijos klinikos mokslininkų atliekami darbai astmos patogenezės srityje, ypač analizuojant eozinofilinį uždegimą, neliko nepastebėti. Žodinių pranešimą apie vienkartinės mepolizumabo dozės poveikį kraujo eozinofilų skaičiui, azoto monoksido frakcijai iškvėpiamame ore (FeNO), forsuoto iškvėpimo tūriui per pirmą sekundę (FEV₁) ir bronchų epitelio gaminamiems mediatoriams, sergant sunkia nealergine eozinofiline astma (angl. *Effect of single-dose of mepolizumab on blood eosinophil count, FeNO, FEV₁ and bronchial epithelial-derived mediators in severe non-allergic eosinophilic asthma*), pristatė LSMU MA Pulmonologijos klinikos doktorantė Virginija Kalinauskaitė-Žukauskė (mokslinis vadovas prof. Kęstutis Malakauskas, moksliniai bendradarbiai: Ieva Janulaitytė, Andrius Januškevičius). Tyrimo tikslas –

įvertinti eozinofilų skaičiaus kraujyje, FeNO, FEV₁, serumo interleukino (IL) 25 ir užkrūčio liaukos limfopoetino (TSLP) koncentracijų pokyčius po vienkartinės humanizuoto monokloninio antikūno prieš IL-5 mepolizumabo dozės, sergant sunkia nealergine eozinofiline astma. Daugėja duomenų, kad būtent epitelio gaminami citokinai (kurių išskyrimas paprastai siejamas su epitelio pažeida) gali turėti lemiamą įtaką sukeliant, palaikant ir keičiant lėtinio eozinofilinio uždegimo intensyvumą sergantiesiems astma. Mepolizumabas slopina IL-5, vieno pačių svarbiausių eozinofilopoetinių, prisijungimą prie eozinofilų, skatindamas jų sunaudojimą. Vis dar stinga duomenų, ar sumažėjęs eozinofilinis uždegimas gali turėti įtakos bronchų epitelio gaminamų citokinių, tokių kaip IL-25, TSLP, gamybai. Tyrimo metu nustatyta, kad jau pirmoji mepolizumabo dozė reikšmingai sumažino eozinofilų kiekį kraujyje ir pagerino plaučių funkciją, kuri vertinta pagal FEV₁, nekeisdamas FeNO. Remiantis gautais rezultatais, galima teigti, kad mažesnis eozinofilinio uždegimo aktyvumas mažina su epitelio pažeida susijusių epitelio citokinių gamybą. Pranešimas sulaukė susidomėjimo ir aktyvių mokslinių diskusijų.